

23.1.2024

NUOMONĖS PROJEKTAS

Žuvininkystės komiteto

pateiktas Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetui

dėl pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo dėl Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencija grindžiamo susitarimo dėl jūrų biologinės įvairovės išsaugojimo ir tausaus jos naudojimo nacionalinei jurisdikcijai nepriklausančiuose rajonuose sudarymo Europos Sąjungos vardu
(COM(2023)580 – C9-xxxx/20xx – 2023/0353(NLE))

Nuomonės referentas: Predrag Fred Matić

PA_Leg_Consent

TRUMPAS PAGRINDIMAS

Pasiūlymo bendrosios aplinkybės

Europos Sąjunga aktyviai dalyvauja sprendžiant jūrų biologinės įvairovės išsaugojimo ir tausaus naudojimo už nacionalinės jurisdikcijos rajonų ribų klausimą pagal Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencija (UNCLOS) grindžiamą susitarimą, vadinamą BBNJ susitarimu.

2004 m. pradėjusi derybas ES, Tarybos įgaliota, jas vedė 2016–2023 m. ir po jų 2023 m. birželio 19 d. buvo priimtas BBNJ susitarimas. ES šį pagrindinį susitarimą pasirašė 2023 m. rugsėjo 20 d.

BBNJ susitarime daugiausia dėmesio skiriama jūrų biologinės įvairovės išsaugojimui ir tausiam naudojimui beveik dviejuose trečdaliuose pasaulio vandenynų, taip prisidedant prie geresnės jūrų aplinkos būklės ir ilgalaikio žvejybos sektoriaus pelningumo išlaikymo. Jame aptariami jūrų genetiniai išteklių, naudos pasidalijimas, rajonais grindžiamos valdymo priemonės, poveikio aplinkai vertinimai ir pajėgumo stiprinimas.

Tai ES trečiasis įgyvendinimo susitarimas pagal UNCLOS; šiuo susitarimu modernizuojama UNCLOS, kad ji atitiktų jūrų biologinės įvairovės pokyčius nuo 1982 m. Juo padedama įgyvendinti Jungtinių Tautų darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m., visų pirma 14-ąją tikslą, ir prisidedama prie Pasaulinės biologinės įvairovės strategijos tikslo ne vėliau kaip 2030 m. užtikrinti 30 proc. pasaulio sausumos ir vandenynų išsaugojimą. Be to, jis padeda įgyvendinti UNFCCC ir Paryžiaus susitarimą, pabrėžiant sinergiją, kai sprendžiami pasauliniai uždaviniai.

Pasiūlymo turinys

BBNJ susitarimu sprendžiamos problemos, kylančios maždaug dviejų trečdalių pasaulio vandenynų teritorijoje, kuri priklauso visiems bendrai ir nėra jokio atskiro subjekto konkrečių nuosavybė. Ši visuotinė bendra gėrybė saugoma privalomomis ir savanoriškomis priemonėmis, daugiausia dėmesio skiriant geresniam suinteresuotųjų subjektų bendradarbiavimui ir koordinavimui. Ja siekiama kovoti su biologinės įvairovės nykimu, ekosistemų būklės blogėjimu ir klimato kaitos poveikiu jūrų ekosistemoms nacionalinei jurisdikcijai nepriklausančiuose rajonuose, įskaitant tokias problemas kaip atšilimas, deguonies vandenynuose mažėjimas, rūgštėjimas, tarša (įskaitant taršą plastiką) ir netausus naudojimas.

BBNJ susitarime taip pat pabrėžiamas pasaulinių mokslinių tyrimų pažangos siekis, užtikrinant suderinamumą su esamais suinteresuotųjų subjektų įsipareigojimais ir mažinant nelygybę, visų pirma besivystančiose šalyse. Juo siekiama stiprinti regioninių jūrų organizacijų ir regioninių žvejybos valdymo organizacijų bendradarbiavimą.

BBNJ susitarimu siekiama suderinti UNCLOS su šiuolaikiniais klausimais ir skatinti tvarią praktiką pasauliniu mastu.

Pranešėjo nuomonė

Pranešėjas palankiai vertina laiku priimtas ir veiksmingas priemones, dėl kurių susitarta penktojoje tarpvyriausybinių konferencijų sesijoje. Jis mano, kad tarptautinė teisiškai privaloma priemonė yra labai svarbus žingsnis į priekį sprendžiant sudėtingus iššūkius, su kuriais susiduria jūrų ekosistemos pasauliniu mastu. Geros būklės jūrų aplinka su geros būklės

žuvų ištekliais ir turtinga biologine įvairove yra labai svarbi siekiant užtikrinti klestinčią žvejybos bendruomenių ateitį.

Pranešėjas palankiai vertina tai, kad į ES teisę sparčiai perkeliama susitarime nustatyti bendrieji įsipareigojimai, dėl kurių susitarta, užtikrinant veiksmingą priemonių, kuriomis skatinamas nuoseklumas ir koordinavimas, įgyvendinimą ir nepakenkiant esamoms priemonėms, sistemoms ar pasaulinių, regioninių, subregioninių ir sektorių įstaigų darbui. Šis įsipareigojimas derinti teisės aktus ir bendradarbiauti yra labai svarbus siekiant sėkmingai įgyvendinti susitarimą ir jo visa apimančią tikslą išsaugoti ir tausiai naudoti jūrų biologinę įvairovę rajonuose už nacionalinės jurisdikcijos ribų.

Apibendrinant, pranešėjas remia susitarimą pagal UNCLOS ir pritaria tam, kad jis būtų greitai priimtas, pabrėždamas bendradarbiavimo pastangų siekiant apsaugoti jūrų ekosistemų būklę ir atsparumą nacionalinei jurisdikcijai nepriklausančiuose rajonuose svarbą.

Žuvininkystės komitetas ragina atsakingą Aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetą rekomenduoti pritarti pasiūlymui dėl Tarybos sprendimo dėl Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencija grindžiamo susitarimo dėl jūrų biologinės įvairovės išsaugojimo ir tausaus jos naudojimo nacionalinei jurisdikcijai nepriklausančiuose rajonuose (BBNJ) sudarymo Europos Sąjungos vardu.